

بررسی ارتباط های غذایی و ناامنی غذایی با سندروم متابولیک در

زنان مراجعه کننده به درمانگاه های تحت پوشش دانشگاه علوم پزشکی

شیراز، ۱۳۹۰

چکیده فارسی

زمینه و هدف: ناامنی غذایی به عنوان فراهمی محدود یا نامطمئن غذای کافی در همه اوقات برای یک زندگی فعال و سالم تعریف می شود. مجموعه عوامل مقاومت انسولینی، چاقی شکمی، اختلال در لیپیدهای خون و پرفشاری خون سندروم متابولیک نامیده می شوند که تحت تاثیر دریافت های غذایی افراد می باشد. مطالعات اخیر بیانگر شیوع گسترده ناامنی غذایی و سندروم متابولیک در مناطق مختلف ایران می باشند. تاکنون مطالعه ای برای بررسی رابطه ناامنی غذایی و سندروم متابولیک در ایران انجام نشده بود لذا هدف مطالعه حاضر بررسی رابطه ناامنی غذایی و دریافت های غذایی با سندروم متابولیک در زنان بود.

روش های مطالعه: مطالعه به صورت مورد-شاهدی روی ۱۳۰ زن ۳۰ تا ۶۰ ساله مبتلا به سندروم متابولیک به عنوان مورد و ۱۳۰ زن غیر مبتلا به عنوان شاهد مراجعه کننده به درمانگاه های دانشگاه علوم پزشکی شیراز انجام شد. سندروم متابولیک بر اساس معیار هیئت درمانی بزرگسالان ۳ (ATP III) تعریف شد. مشخصات عمومی و اجتماعی اقتصادی، وضعیت ناامنی غذایی، دریافت های غذایی و فعالیت فیزیکی به ترتیب با استفاده از پرسش نامه های عمومی مشخصات دموگرافیک و عوامل اجتماعی اقتصادی بیمار، پرسش نامه ۱۸ گویه ای وضعیت امنیت غذایی خانوار USDA، پرسش نامه بسامد خوراک نیمه کمی و پرسش نامه فعالیت فیزیکی MET بررسی شدند. تجزیه و تحلیل آماری با استفاده از آزمون های کای دو، آنالیز واریانس یک طرفه (t-test) و رگرسیون لجستیک چند متغیره و نرم افزار های آماری SPSS ۱۶.۰ و Stata 11SE انجام شد.

یافته ها: میزان شیوع ناامنی غذایی در گروه مورد ۶۹/۲٪ و در گروه شاهد ۴۵/۴٪ بود. بعد از آنالیز های رگرسیون لجستیک چند متغیره تنها متغیر هایی که با سندروم متابولیک مرتبط بودند ناامنی غذایی، یائسگی، درآمد کمتر از ۴۰۰ هزار تومان، نمایه توده بدنی بیشتر مساوی ۲۵، عدم دریافت یا دریافت خیلی کم تخم مرغ، عدم دریافت سیر و دریافت روغن های هیدروژنه بودند ($P < 0.05$).

بحث و نتیجه گیری: با توجه به این که ناامنی غذایی یکی از عوامل خطر مهم برای سندروم متابولیک است و دریافت های غذایی نیز به طور قابل توجه با سندروم متابولیک مرتبط می باشند برنامه ریزان باید به بهبود وضعیت امنیت غذایی و الگوهای غذایی در جامعه به ویژه زنان توجه داشته باشند.

واژگان کلیدی: ناامنی غذایی، دریافت های غذایی، سندروم متابولیک، زنان